

Ringlaven ökar i Mora - där inte skogsbruk bedrivs

Bengt Oldhammer, Orsa

Förekomsten av ringlav vid Oxbäcken och Säsänget inventerades 1996 på uppdrag av länsstyrelsen. Resultatet jämfördes med en liknande inventering 1987.

Vid Oxbäcken har ringlaven drabbats negativt i det delområde där skogsbruksåtgärder gjorts. Området avverkades trots vetskap om ringlaven. Flera träd med ringlav höggs ned. Även om en del skog sparades längs bäckarna blev resultatet av friställningen ökad blåst, vilket lett till att ymnigheten på träden minskat. Däremot har antalet träd med laven inte minskat, viket förklaras av att den blåst ned från träd med ymnig förekomst och hamnat på sly och enar. Om man räknar bort de enar (31 st 1996 mot ett par stycken 1987) som råkat få ringlav på sig har även antalet träd med laven minskat. I övriga tre delområden vid Oxbäcken som ej påverkats av skogsbruk på samma sätt har ringlaven ökat i antal.

Samma sak gäller för Säsänget, där laven också ökat. Materialet härifrån är nog mest intressant, dels för att lokalen är opåverkad, dels för att inventeringen för tio år sedan gjordes så noga. Lokalen hyser över tusen träd med ringlav, stundom uppträder den synnerligen rikligt.

Ymnigheten av lavbål har varit ganska konstant, även om en ökning kan ses. Tydligare är att antalet träd med lavbål ökat markant. I ett delområde har antalet träd ökat från 138 till 193.

Vid Säsänget lades 1987 ut en provyta på tio gånger tio meter, markerad med aluminiumstänger. Varje träd och låga noterades noga på en karta och mängden lavbål räknades in (nämnas kan att om antalet lågor på den lilla ytan skulle räknas om till ett hektar, skulle det bli synnerligen mycket lågor och död ved!!). Som tur var noterades också den höjd på trädet där laven fanns. Det visade sig nämligen 1996 att det var synnerligen svårt att räkna antalet lavbål på ett träd.

Resultatet från rutan visar att ringlaven nu uppträder såväl högre upp som längre ned på stammarna. Antalet träd med lavbål har ökat, liksom antalet lavbål på träden. Ökningen är mycket tydlig. En gran med femton lavbål 1987 hade 1996 mer än hundra. En annan gran med enstaka lavbål 1987 hade femtio 1996.

Den inventering som gjordes 1996 har skett med tanke på en upprepning av inventeringen om tio år eller så. Det vore värdefullt om även andra lokaler med lämpliga arter dokumenterades för framtida uppföljningar. Viktigt är då att tänka på metodiken, som bör vara extremt detaljinriktad och gärna dokumenteras med bilder. Den frekvensuppskattning som använts vid ringlavlokaler i Dalarna med frekvenserna 1 - 5 lavbål per träd, 6 - 25 lavbål per träd och > 25 lavbål per träd, är mycket svår att följa upp. Områdena i terrängen måste dessutom vara mycket väl avgränsade och uppmärkta.

Litteratur:

Oldhammer, B. 1996: *Evernia divaricata*, en jämförande inventering av ringlav vid Oxbäcken och Säsänget i Mora kommun 1987 och 1996.